

مجموعه پژوهش‌های سکه‌شناسی (۱)

سکه‌های دوره‌ی فترت

(معرفی سکه‌ای ویژه)

پژوهش و نگارش:

امین امینی

سرگئی داشکف

موسسه فرهنگی انتشاراتی پازینه

میدان انقلاب، اول خیابان کارگر جنوبی، بن بست گشتاسب، شماره ۴ طبقه همکف

تلفکس: ۶۶۹۶۱۵۲۲ و ۶۶۹۷۵۲۴۶-۷ تلفن همراه: ۰۹۱۳-۱۰۵۴۰۹۸

www.pazine.ir www.pazinehpress.ir Info@pazine.ir

چاپ: اول ۱۳۹۴

نام کتاب: سکه‌های دوره فترت، دوره گذار از ساسانی به اسلامی (معرفی سکه‌ای ویژه)/

مؤلف: امین امینی، سرگئی داشکف.

ناشر: پازینه

لیتوگرافی: نقش آفرین

مخافی: قبادی

چاپ: آرش

شمارگان: ۸۰۰

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۸۰-۰۹۶-۲

تمامی حقوق این اثر محفوظ است

سرشناسه امینی، امین، ۱۳۵۹-

عنوان و نام پدیدآور: سکه‌های دوره فترت دوره گذار از ساسانی به اسلامی (معرفی

سکه‌ای ویژه) // پژوهش و نگارش امین امینی، سرگئی داشکف.

مشخصات نشر: تهران: پازینه، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۱۰۴ ص: مصور (بخشی رنگی).

فروست: مجموعه پژوهش‌های سکه‌شناسی: ۱

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۸۰-۰۹۶-۲

وضعیت فهرست نویسی: قیفا

موضوع: سکه‌های باستانی -- ایران

موضوع: سکه‌شناسی -- ایران

موضوع: سکه‌های ساسانی

شناسه افزوده: داشکوف، سرگئی ب. ۱۹۶۸ - م.

شناسه افزوده: Dashkov, S. B. (Sergei B.)

رده بندی کنگره: ۳۷۵۶CJ/الف س ۸۳۹۳

رده بندی دیویی: ۷۲۷/۴۹۵۵

شماره کتابشناسی ملی: ۳۷۱۴۲۸۱

فهرست

۷	پیش گفتار.....
۹	بررسی های سکه شناسی.....
۱۰	نگاشته های روی سکه.....
۱۳	نگاشته های پشت سکه.....
۱۵	بررسی های تاریخی.....
۲۹	نتیجه گیری.....
۳۱	تصاویر سکه ها.....
۶۱	معرفی سکه ای ویژه با تراز سکه های عرب - ساسانی.....
۶۳	تصاویر رنگی سکه های ساسانی.....
۶۴	سال شمار شاهان ساسانی.....
۹۶	منابع.....
۱۰۳	متن روسی.....

پیش‌گفتار

پیشرفت علم سکه‌شناسی در کشورمان نیازمند آن است که هر دم دریچه‌ای به زمینه‌های تازه‌تر توسط پژوهشگران و تاریخ‌شناسان باز شود. نگارنده در آثار پیشین در حد توانایی علمی خود چنین تلاشی داشته است، هر چند این کوشش‌ها در برابر کم‌توجهی‌ها به تاریخ و فرهنگ کشورمان ناچیز است. در سلسله کتاب‌های «مجموعه پژوهش‌های سکه‌شناسی» کوشش خواهد شد تا شماری از سکه‌های کمیاب، ویژه و درخور توجه معرفی و بررسی شود.

در نخستین شماره‌ی پژوهش‌های سکه‌شناسی به بررسی درهمی می‌پردازیم که تاکنون دیده و ثبت نشده است. این سکه ظاهراً ساسانی است ولی چنان که گفته خواهد شد به دست تازیان ضرب شده و به عبارتی از نخستین سکه‌های عرب-ساسانی به شمار می‌آید. سکه‌های عرب-ساسانی به نخستین سکه‌هایی گفته می‌شود که به دست اعراب و با همان طرح و ویژگی سکه‌های ساسانی ضرب شده است. به دلیل این که اعراب از خود سکه‌ای نداشته و از درهم‌های ایرانی در

معاملات خود استفاده می‌کردند، ناگزیر بودند تنها با افزودن کلماتی چون جید، لله، بسم‌الله، ربی‌الله و ... به حاشیه سکه‌هایی با طرح و پیکره‌ی خسرو دوم و یزدگرد سوم ساسانی، برای خود سکه ضرب کنند؛ شیوه‌ای که تا پنجاه سال ادامه یافت.

هم‌چنین در پایان کتاب برای تکمیل مطلب و روشن شدن ذهن خواننده، تصاویری از سکه‌های ساسانی و عرب- ساسانی آورده شده که برخی ویژه هستند و تاکنون معرفی و چاپ نشده‌اند. در این میان، چند سکه با ضرب‌خانه‌ی (درم‌سرای) ثبت نشده، سکه‌هایی به ظاهر ساسانی ولی متعلق به دوره‌ی پس از سقوط ساسانیان و نمونه‌هایی از نخستین سکه‌های عرب- ساسانی دیده می‌شود. هم‌چنین به علت اهمیت فراوان، چند تصویر پایانی را به سکه‌هایی تعلق دادیم که شخصیت‌های نام برده شده بر آنها تا به امروز در لیست اسامی موجود بر سکه‌های عرب- ساسانی دیده نشده است.

در پایان باید از دوست عزیزم آقای سرکشی دانشکف که تصویر خوبی از این سکه را برای شناسایی و خواندن نگاشته‌ی پهلوی آن در اختیار من قرار داد و متنی را به روسی در تکمیل مطلب فارسی نگارش کرد، قدردانی کنم.